

UNIVERZITA KARLOVA
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Předložila studentka: Bc. Anežka Blahnová

Název: Viry ve výuce biologie na vyšším stupni gymnázia (ISCED 3A)

Oponentka: PhDr. Lucie Hlaváčová, Ph.D.

Předkládaná diplomová práce je po formální stránce přehledná. Práce se zabývá především tvorbou návrhů vyučovacích jednotek v problematice virů pomocí využití vybraných metod kritického myšlení (skládankové učení, práce s textem) a aktivizačních metod (diskuze, práce s videem). Jedná se o velmi pěkné, aktuální téma a provedení výukových jednotek je nápadité s poměrně rozmanitou formou zpracování.

Součástí práce je i analýza vybraných středoškolských učebnic a dalších materiálů věnujících se tématice virů. Analýza tvoří poměrně rozsáhlou část diplomové práce, avšak není v uvedených cílech úvodu práce nijak definována. Autorka analyzovala učebnice dle předem stanovených kritérií a mimo jiné sledovala výskyt 60 vybraných pojmů. Tabulka sledovaných pojmů by však pro lepší přehlednost mohla být rozdělena do určitých kategorií, například dle sledovaných kritérií (tzn. obecná charakteristika virů, základní stavba virové částice atp.). Volný záznam 60 vybraných pojmů působí poměrně chaoticky (viz str. 20-23).

Autorka vytvořila výukové materiály a přípravy na hodinu celkem pro 7 témat (resp. 8 příprav na výuku). V praxi ověřila 4 z nich (konkrétně: Infekce hostitelské buňky; Virová onemocnění a jejich původce, příznaky; Očkování; Očkování a autismus). Ověření proběhlo na dvou gymnáziích a jedné střední odborné škole ve třech různých skupinách. Výsledky poznatků a dat z výukových hodin jsou prezentovány především slovně v textu a v tabulkách. Pro přehlednost by bylo vhodné i nějaké grafické znázornění, alespoň v celkovém shrnutí úspěšnosti ověřovacího testu. Vzhledem k tomu, že autorka rozdávala dané testy v rozdílném časovém rozmezí u jednotlivých skupin (týden, tři týdny, osm týdnů), je diskutabilní, nakolik je zjišťovaná míra zapamatování informací u jednotlivých témat směrodatná. Dále pojem efektivita testu je poněkud nevhodně volený, jelikož ze získaných dat není úplně jasné, jaká je efektivita navržených výukových jednotek.

Diskuze obsahuje určité shrnutí výsledků, reflexi a porovnání s několika jinými studii.

Obecně práce působí zdařilým dojmem a je vidět značné úsilí, které autorka práci věnovala. Tato práce splňuje požadavky kladené na typ diplomových prací a doporučuji ji k obhajobě.

OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- Autorka zmiňuje výsledky PISA (2018) v oblasti čtenářské gramotnosti u českých žáků (str. 32). Mohla byste prosím upřesnit dané výsledky z hlediska mezinárodního průměru?

- V rámci pedagogického experimentu (ověření výukových jednotek) jste volila metodu jedné skupiny. Porovnání paralelních skupin jste zamítla z několika uvedených důvodů (počet žáků, poměr chlapců a dívek; rozdílná a neznámá úroveň čtení, motivace žáků ke studiu – vnitřní i vnější, zájem o dané téma a aktuální kondici), viz str. 64. Myslíte si, že existují experimenty, které tyto podmínky splňují a pokud ne, jsou pak tedy dané výsledky experimentů relevantní?
- Kterou z ověřených témat považuje autorka na základě osobní realizace za nejvíce zdařilou a proč?

V Praze, dne 1. 6. 2020

PhDr. Lucie Hlaváčová, Ph.D.